

Polní cvičení Modex Falck v Estonsku

Cvičný zásah v zimních podmínkách z cyklu Modex Falck, organizovaný pro moduly mechanismů civilní ochrany Evropské unie, byl zahájen 25. února 2017 vyhlášením krizové situace ve smyšlené zemi Faultland (zahrnující Skandinávii a Baltské státy).

Vykonstruovaná krizová situace spočívala v zaznamenání zemětřesení o síle 7,2 Richterovy stupnice ve vzdálenosti 81 kilometrů od jihovýchodního pobřeží Faultlandu a v hloubce čtyř kilometrů pod vodou. Zemětřesení následovala série tří po sobě jdoucích vln tsunami dosahujících výšky až devíti metrů. Vlny zdevastovaly severozápadní pobřežní regiony Faultlandu do hloubky přibližně 16 kilometrů. Očekávaný počet obětí v nejméně postižené oblasti okolo města Väike-Maarja byl okolo 10 000. Teplota klesla pod bod mrazu a sníh znesnadňoval přepravu humanitární pomoci. Directorate General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations při Evropské Komisi (DG ECHO) přijal oficiální žádost faultlandské vlády o široce zaměřenou humanitární operaci, na kterou zareagovaly některé členské státy EU aktivací požadovaných týmů. Ihned po přijetí žádosti byl také v České republice mobilizován odřad HZS hl. m. Prahy. Střední tým pro vyhledávání a záchranu osob ze zřícených staveb - CZERT MÚSAR (Czech Emergency Response Team Medium Urban Search and Rescue).

Faultland není členem Evropské unie, z čehož vyplývá příprava týmů na nutné procedury při přechodu hranic a komunikaci s místními autoritami, které nemusí mít dostatečné znalosti o fungování mechanismu civilní ochrany Evropské unie. I přes vzdálenost více než 1700 km od místa nasazení bylo rozhodnuto o přepravě týmu po zemi. Standardně se při vzdálenosti nad 1000 km počítá s leteckou přepravou a těžká obdoba středního týmu HÚSAR (Heavy Urban Search and Rescue), složeného převážně z příslušníků HZS hl. m. Prahy a HZS Moravskoslezského kraje, se na tuto variantu intenzivně připravuje, včetně podrobného zjišťování kapacit předpokládaných typů letadel a úprav v oblasti logistiky obou segmentů. Nicméně i přes finanční spolupráci Evropské unie by byla letecká přeprava týmu na cvičení vysoce nevhodná.

Český odřad složený z příslušníků HZS hl. m. Prahy, HZS Libereckého kraje a HZS Kraje Vysočina, trenéra z MV-generálního ředitelství HZS ČR, statika z HZS Libereckého kraje, lékaře z Úrazové nemocnice v Brně, kynologů Městské policie Praha, Městské policie Ostrava a Záchrané kynologické brigády byl mobilizován 25. února 2017 v 07.00 hodin a na cestu se vydal v 10.30 hodin téhož dne. Kolonu tvořily tři dopravní automobily VW-transportéry z HZS hl. m. Prahy, nosič kontejnerů s vyprošťovacím kontejnerem Správy státních hmotných rezerv, nákladní automobil a autobus s řidiči ze Záchraného útvaru HZS ČR. Vzhledem ke vzdálenosti bylo MV-generálním ředitelstvím HZS ČR zajištěno přenocování v Polsku a Lotyšsku. Dobu během cesty management týmu využil k vypracování potřebné dokumentace, k monitorování aktuální situace v místě nasazení a ke sledování informací o dalších účastnících se týmech prostřednictvím webových rozhraní pro sdílení informací mezi týmy - VOSOCC (Virtual on Site Operation and Coordination Centre).

Český tým dorazil na místo zásahu jako první, už 27. února 2017 v 15.00 hodin místního času byl na hranicích postižené země. Informace získané přes VOOSOC posloužily k vybudování a k následnému provozu příjezdového a odjezdového centra RDC (Reception Department Centre) a při vyjednávání s místním krizovým managementem LEMA (Local Emergency Management Authority). Po náročných procesech při přechodu hranic, ve kterých cvičící protistranu ztvárnili skuteční celníci, policisté a hasiči, se tým přesunul do zasaženého města Väike-Maarja, kde proběhlo večerní jednání se starostou města, který jako jediný řídil záchranné operace v celé oblasti. V tu chvíli již na místo dorazil i tým EU Civil Protection (EUCP) a převzal koordináční úlohu. Poté všichni zasahující, s ohledem na avizované potřeby ještě nedorazivších týmů,

vybrali místo pro stavbu společné základny. Postupně se základna stala improvizovaným domovem pro odřad CZERT MÚSAR, maďarský i rakouský MÚSAR, švédský ICT Helpdesk a EUCPT. Důkladný výběr pro zbudování základny se později ukázal jako klíčový, neboť při příjezdu leželo na zemi přes dvacet centimetrů sněhu, ale v průběhu cvičení došlo k prudkému oteplení, které provázely dešťové srážky. Zmrzlá země zabráňovala vsáknutí vody, kvůli čemuž na některých místech stálo i dvacet centimetrů vody a místy ji bylo zapotřebí odčerpávat.

Ještě v průběhu výstavby základny bylo zbudováno polní operační a koordináční centrum OSOCC a CZERT MÚSAR byl požádán o provedení průzkumu sektoru A. Hned první sektor prověřil flexibilitu českého záchranného týmu, protože jediná přístupová cesta byla přes zamrzlé jezero. Po zhodnocení pevnosti ledu statikem se průzkumný i záchranný tým pomocí jisticích lezeckých technik dostal i s potřebným materiálem do požadovaného sektoru. Průzkumný tým pokračoval v průzkumu budov a záchranný tým se začal věnovat zraněným, ke kterým se tři dny nikdo nedostal. V nočních hodinách byl po příjezdu všech účastníků cvičení zrušen RDC a pověřeni důstojníci se zapojili do fungování velitelského stanoviště. Během druhého dne byl v maďarské části tábora vytvořen ÚCC (USAR Coordination Cell) ke koordinaci ÚSAR týmů v místě zásahu a k odlehčení zátěže kladené na OSOCC, který koordinoval veškerou humanitární pomoc potřebnou v oblasti. Obě záchranná družstva byla nasazována pravidelně po šesti hodinách až do ukončení záchranných operací 1. března 2017 v 18.00 hodin. Průzkumný tým byl aktivován podle potřeby. Management týmu byl zejména v prvních 24 hodinách zapojen téměř nepřetržitě. V průběhu cvičení odřad CZERT MÚSAR operoval v sedmi sektorech buďto samostatně, nebo jako část jiného týmu v případech, kdy byl požadován pouze statik, kynologové nebo lezci. Nasazení zahrnovalo všechny aspekty problematiky ÚSAR, jako jsou elektronické i K9 vyhledávání, stabilizace budov, lékařská pomoc atd.

Odřad CZERT MÚSAR splnil všechny zadané úkoly a vzorně tak reprezentoval Českou republiku i HZS ČR. Dne 2. března 2017 v dopoledních hodinách prošel tým výstupními procedurami a zúčastnil se závěrečného slavnostního ceremoniálu. V odpoledních hodinách se odřad vydal zpět domů, kam bezpečně dorazil 4. března 2017 v ranních hodinách.

Jak ukázaly velké mimořádné události v posledních letech, koordinace týmů na místě jakékoliv události je klíčová pro zvyšování efektivity a záchranná komunita s těmito cennými poznatky dále pracuje. Vzhledem k tomu, jakým způsobem se vyvíjejí požadavky na klasifikované týmy IER International Search and Rescue Advisory Group (IER INSARAG), pravděpodobně se HZS ČR nevyhne nutnosti navýšit počet členů odřadu při zásahu a posílení týmu o komunikační prostředky. V budoucnu by měl být i střední tým vázán povinností na vyžádání uvolnit styčné důstojníky do RDC, ÚCC nebo provádět SCC (Sector Coordination Cell). Což s sebou samozřejmě nese nárůst množství práce managementu v oblasti koordinace týmů a potřebu zefektivnit zastupitelnost jeho jednotlivých funkcí.

por. Ing. Jaromír PIESCH, foto ppor. Radek PATOČKA,
HZS hl. m. Prahy, <https://www.facebook.com/ModexFalck/>

POŽÁRY

od 3. 3. do 29. 3. 2017

3. 3. • **Lesní stroj**, Třebotov – Solopisky, okr. Praha-západ. Příčina – technická závada hydraulického systému stroje. Škoda – 2 000 000 Kč.
4. 3. • **Osobní automobil Dodge Ram**, Pardubice I-Zelené Předměstí. Příčina – úmyslné zapálení. Škoda – 2 000 000 Kč.
5. 3. • **Rodinný dům**, Háj u Duchcova, okr. Teplice. Příčina – vznícení od žhavého dřeva vyhozeného nedbalostí z kamen na terasu. Škoda – 3 000 000 Kč. Zraněna 1 osoba.
- **Tři osobní automobily**, Brno-Černá pole, okr. Brno-město. Příčina – úmyslné zapálení. Škoda – 2 000 000 Kč.
- **Sedm nákladních automobilů**, Brno-Slatina, okr. Brno-město. Příčina – technická závada na chladicím zařízení přívěsu. Škoda – 7 500 000 Kč.
9. 3. • **Rodinný dům**, Klučov, okr. Kolín. Příčina – zanedbání bezpečnostních předpisů. Škoda – 2 000 000 Kč.
14. 3. • **Truhlářská dílna a opravná stroje**, Víkary, okr. Šumperk. Příčina – v šetření. Škoda – 2 000 000 Kč.
15. 3. • **Rodinný dům**, Kalhov, okr. Jihlava. Příčina – technická závada na elektroinstalaci. Škoda – 1 200 000 Kč.
- **Dvě chaty**, Štáhlavy, okr. Plzeň-město. Příčina – nedbalost při manipulaci s otevřeným ohněm. Škoda – 2 530 000 Kč.
17. 3. • **Strojovna osobní lodí**, Selmice, okr. Pardubice. Příčina – nedbalost. Škoda – 1 000 000 Kč. Zraněny 2 osoby.
- **Traktor**, Mýto, okr. Rokycany. Příčina – technická závada. Škoda – 4 500 000 Kč.
21. 3. • **Střecha rodinného domu ve výstavbě**, Zbyslavice, okr. Ostrava-město. Příčina – svařování. Škoda – 1 000 000 Kč. Zraněn 1 hasič.
- **Střecha rodinného domu**, Varnsdorf, okr. Děčín. Příčina – nedbalost při manipulaci s otevřeným ohněm. Škoda – 1 500 000 Kč.
22. 3. • **Lis na papír firmy ECOPAK, spol. s r.o.**, Zlín-Louky, okr. Zlín. Příčina – technická závada na elektroinstalaci. Škoda – 2 500 000 Kč.
- **Zemědělská usedlost se zpracováním dřeva**, Nový Rychnov, okr. Pelhřimov. Příčina – úmyslné zapálení. Škoda – 2 500 000 Kč.
24. 3. • **Bytová jednotka**, Čerčany, okr. Benešov. Příčina – hra dětí, Škoda – 2 000 000 Kč, 2 evakuované osoby.
- **Tahač DAF s návěsem Schmitz**, Domašov, okr. Brno-venkov. Příčina – technická závada. Škoda – 3 240 000 Kč.
25. 3. • **Rodinný dům**, Velký Ořechov, okr. Zlín. Příčina – technická závada na elektroinstalaci automobilu. Škoda – 3 400 000 Kč. Zraněno 6 osob.
26. 3. • **Výrobní hala firmy MEV Praha, spol. s r.o.**, Praha-Hloubětín. Příčina – technická závada. Škoda – 5 000 000 Kč.
- **Filtr na odtah zplodin ze slévárny průmyslového podniku RONAL CR, spol. s r.o.**, Jičín-Valdické Předměstí, okr. Jičín. Příčina – neobjasněno. Škoda – 1 500 000 Kč.
28. 3. • **Rodinný dům**, Mirošovice, okr. Praha-východ. Příčina – sálavé teplo od rozvodu krbové vložky. Škoda – 2 000 000 Kč.
29. 3. • **Dva osobní automobily**, Přerov III – Lověšice, okr. Přerov. Příčina – v šetření. Škoda – 1 000 000 Kč.
- **Rekreční chata**, Štěchovice – Masečín, okr. Praha-západ. Příčina – nevhodná konstrukce komínu. Škoda – 1 700 000 Kč. Zraněna 1 osoba a 1 hasič.
- **Skladovací hala**, Jemnice, okr. Třebíč. Příčina – v šetření. Škoda – 2 000 000 Kč.

kpt. Ing. Hana NEDELNÍKOVÁ, MV-generální ředitelství HZS ČR